

"Cum historia pro securitate!"

**SZEMERE BERTALAN
MAGYAR RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI
TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG**

✉ : H-1037 Budapest, Haránt utca 12.

☎ : (+36/06-1) 250-6199 ; @ : paradi.jozsef@gmail.com

Web: <http://www.szbmrtt.atw.hu>

A körlevelek megtalálhatók a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján

Tárgy: *Tájékoztató elismerés átadásról*

**KÖRLEVÉL
(2018-325)**

Tisztelt Tagtársaim, Kedves Szimpatizánsok!

Ezúton tájékoztatlak Benneteket arról, hogy *Magyar Rendvédelem-történetért Érdemérem* átadására került sor 2018. XI. 28-án (szerdán) rendező módon Balassagyarmaton a Palóc Múzeumban, mivel a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elismeréseit hagyományosan a nemzeti rendvédelem-történetünk kutatási eredményeit ismertető és megvitató *Magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozat*, illetve a *Magyar közbiztonság-történeti tudományos szimpózium-sorozat* rendezvényein adja át. Ez esetben azonban úgy éreztük, hogy helyesebben járunk el, ha ott kerül sor az átadásra, ahol az a kiállítás létrejött, amiért az elismerések adományozásra kerültek.

Két fő részesült ez alkalommal *Magyar Rendvédelem-történetért Érdemérem* elismerésben:

- HARTH Tamás András történész-múzeológus, a Palóc Múzeum munkatársa;
- NOVÁKNÉ Koplányi Edit nyá.hör.alez. a helyi nyugdíjas szervezet vezetője.

Ők ketten kaptak ugyan kitüntetést — mint akik talán a legtöbbet tettek a kiállítás érdekében — általuk azonban a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság el kívánta ismerni mindazoknak a munkáját, akik a kiállítás létrehozásában részt vettek. Ez nem csekély létszám, hiszen valamennyien a munkájuk mellett segítettek — ki tárgyi emlékekkel, illetve azok felkutatásával, mások szervezéssel, megint mások az installáció elkészítésével stb. — a színvonalas kiállítás létrehozását.

Magát a kiállítást ugyan határőrizeti kiállítás névvel illetik, azonban nyugodtan viselhetné a „Hazaszeretet” elnevezést is. Ez a kiállítás ugyanis nem jöhetett volna létre a közreműködők hazaszeretete és Balassagyarmat, valamint a környező térség lakosainak a rokonszenve nélkül. A létrehozók és a tetteikkel rokonszenvező lakosság úgy érezte, hogy hazaszeretetüket kiállítás formájában is kifejezésre kell juttatniuk. Ezen érzésük kifejeződésének pedig a magyar határőrizet témáját tekintették a legmegfelelőbbnek.

Ez a választás nem volt véletlen, hiszen palócok voltak azok is, akik az I. világháború után megálljt parancsoltak a térségbe betörő cseh légió csapatainak. Hasonló nyomot hagyott a palóc nép lelkében a trianoni határt őrző testületek tevékenysége is. A lakosság tudta és érezte, hogy a határokat őrzők őket védik óvják, még akkor is ha a hétköznapi szintjén a határelőőrzés megnehezítette a mozgásukat abban, hogy a Palócföld elcsatolt részein élő magyarokhoz eljuthassanak.

Értelemszerűen a kiállítási tárgyak döntő többsége a néhai határőrség balassagyarmati kerülete, majd igazgatósága időszakából származik. Korábbi időszakok tárgyi emlékeinek a feltárására a társadalmi összefogással létrehozott kiállítás szervezői aligha vállalkozhattak. Nem csupán arról van szó, hogy az emberek emlékezetében a néhai határőrség él a legélénkebben, hanem arról is, hogy a testülethez kapcsolódó tárgyak még — ha nem is könnyen, de — elérhetőek. Ez a körülmény lényeges szempont olyan kiállítás létrehozásakor, amelynek a költségeit nem fedezi mecénás, hanem a közakaratból fakadóan jön létre.

A kiállításnak a Palóc Múzeum a dísztermében mintegy 200 m²-en nyújt helyet. Sajnálatos módon azonban ez a helybiztosítás nem lehet végleges, hiszen a terem funkciójától eltér. Ebből fakadóan kérdéses a kiállítás fennmaradásának a lehetősége.

Tudományos társaságunk reméli, hogy a kiállítás nem válik az enyészet martalékává. A kiállított tárgyak döntően nem egyenként értékesek, hanem összességükben. Amennyiben visszakerülnének a tulajdonosaikhoz — még akkor is ha idővel nem „kopnak” el — elvész nemzeti történelmünk egy szeletét bemutató szellemi érték.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság hivatásának tekinti nemzeti rendvédelem-történetünk művelését, a feltárt eredmények közkinccsé tételét. E témakörben a tudományos társaságunk keretein kívül végzett tevékenységeket is igyekszünk figyelemmel kísérni és az eredményeket elismerésben részesíteni. Így nem idegen tőlünk a témakörbe tartozó kiállítások készítői munkájának az elismerése sem. Nem először és reményeink szerint nem is utoljára került sor kiállítás létrehozásért elismerés adományozására. A kiállítás népi kezdeményezés, önkéntes adakozás és társadalmi munka eredménye, melyet egy társadalmi szervezet a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság részesített kitüntetésben.

Úgy gondolom mindenképpen joggal merül fel a kérdés, hogy hol marad a magyar állam? Vajon etikusan viselkedik-e a témagazda tárca, ha tudomást sem vesz az ilyen és ehhez hasonló kezdeményezésekről? Hogyan lehetséges az, hogy a honvédelmi tárca világszínvonalú intézménnyel rendelkezik a Hadtörténeti Intézet és Múzeum szervezete által, ahol mintegy 50

főnyi szakembergárdát foglalkoztatnak és a tárca költségvetésében is helytálló a történetiségre fordított összeg?

Ne feledjük, hogy a korábbi nevén Hadimúzeumot 1918-ban alapították, a Rendőrség-történeti Múzeumot — korabeli nevén a Bűnügyi Múzeumot — pedig 1908-ban. A két intézmény hozzávetőlegesen egyidős ugyan, azonban olyan különbség van a két szervezet között a Hadtörténeti Intézet és Múzeum javára, hogy összehasonlításuk lehetetlen. A jelenlegi Rendőrség-történeti Múzeum létszáma nem haladja meg az 1908. évi felállításakor foglalkoztatott néhány fős létszámot, kiállítási tere pedig talán még csekélyebb is az 1908. évinél. Eredetileg ezt a múzeumot a fővárosi rendőrség számára hozták létre. Azóta viszont a magyarországi rendőrségeket államosították, majd a rendőrség átvette a honvédségbe integrált Magyar Királyi Folyamórség vízirendészeti feladatait 1939-ben, a feloszlott csendőrség feladatkörét 1945-ben, végül pedig a szervezetbe integrált határőrséget 2007-ben, arról nem is beszélve, hogy 1945 előtt önálló testületként működő testőrségek feladatát ma a rendőrség egyik szakszolgálati ága látja el.

A jelenlegi Rendőrség-történeti Múzeum ugyan nevében viseli a múzeum szót, azonban inkább szomorú paródiája a múzeum fogalmának. A szervezet nem, vagy csupán hiányosan felel meg a múzeumokkal szemben támasztott minimális elvárásoknak. Ebben a felállásban a témagazda belügyi tárca nyilvánvalóan nem lehet képes befogadni a balassagyarmati és az ahhoz hasonló kiállításokat, mivel nem rendelkezik megfelelő paraméterekkel és szervezetekkel. Ez ugyan önmagában is felháborító, azonban nem oldja meg a balassagyarmati kiállítás sorsát.

Ebből a helyzetből fakadóan azzal a kéréssel fordulok MINDENKIHEZ, aki úgy érzi, hogy határaink őrzése a nemzeti múltunk része és nemzeti létünk egyik feltétele, ne hagyja veszendőbe menni a balassagyarmati határőrizet-történeti kiállítást.

Olyan szervezetre van szükség, amely hajlandó a mintegy 200 m² alapterületű kiállítást befogadni oly módon, hogy vállalja a fenntartási költségeket és biztosítja a kiállítás folyamatos megtekintésének a lehetőségét. Ez lehet állami, magán, vagy társadalmi szervezet, bár úgy gondolom, hogy a kiállítás létrehozásával a magyar társadalom már megtette a magáét, most a magyar államnak volna ildomos lépnie.

A balassagyarmati határőr kiállítás kapcsán nyilvánvalóan „tűzoltó” mentőakcióra van szükség. Úgy gondolom, hogy a magyar állam rendelkezik kellő kapacitással ahhoz, hogy történetének a rendfenntartási részére vonatkozó kiállítást megmentsen. Ez a helyzet azonban óhatatlanul felveti annak a témáját is, hogy a belügyi tárca történelmével foglalkozó szervezeteit illő volna olyan helyzetbe hozni, hogy fogadni legyenek képesek a népi kezdeményezések eredményeit.

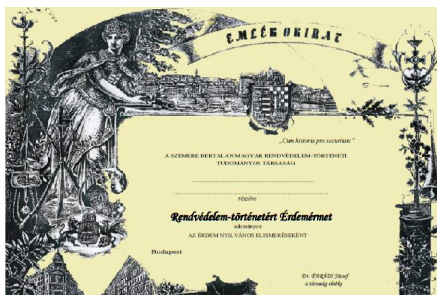
Bízom abban, hogy e sorok talán eljutnak azokhoz is akik tehetnek valamit a téma érdekében.

Nemzeti rendvédelem-történetünk gondozásához mindenkinek további eredményeket kívánok!

***A Rendvédelem-történetért Érdemérem
szalaggal, jelvény és szalagsáv***

A kítüntetés adományozó oklevele

Forrás ! PARÁDI Ákos — PARÁDI József : *A magyar rendvédelem-történetért elismerések.* 44-45.p. Budapest, 2016, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság. 101 p. HU-ISBN 978 963 89 8286 5.

(A kiállításról készült fényképek a Palóc Múzeum honlapján tekinthetők meg: <http://palocmuzeum.hu/#ae23e8c31c8de9a29>)

Budapest, 2018. XI. 29.

Dr. PARÁDI József
a társaság elnöke